

Oltott vagy oltatlan lucerna vetőmag?

Amit minden termelőnek tudnia kell a bevonatról, az oltóanyagról és a valódi magtartalomról

A lucerna a hazai takarmánytermesztés egyik alappillére. Hosszú élettartamú, kiváló fehérjeforrás, szárazságtűrő és talajjavító hatású növény. De amikor vetőmagot választunk, egyre gyakrabban merül fel a kérdés: oltott (bevonatos) vagy natúr lucernamagot érdemes vásárolni?

A válasz nem csupán technológiai kérdés – komoly gazdasági jelentősége is van.

Miért fontos az oltóanyag a lucernánál?

A lucerna (*Medicago sativa*) pillangós növény, amely gyökerein keresztül szimbiózisban él a *Rhizobium* baktériumokkal. Ezek a baktériumok:

- megkötik a levegő nitrogénjét
- a növény számára felvehető formába alakítják
- csökkentik a műtrágyaigényt
- javítják a talaj nitrogénellátottságát

Megfelelő baktériumflóra hiányában a lucerna indulása vontatottabb lehet, gyengébb gyökérképződéssel és alacsonyabb kezdeti fejlődési eréllyel.

Mikor különösen indokolt az oltás?

- ha a területen korábban nem volt lucerna
- ha hosszú évek óta nem termesztettek pillangóst
- gyenge mikrobiológiai aktivitású talajokon

Az oltás tehát nem marketingfogás, hanem agronómiai eszköz.

Natúr vs. bevont lucernamag – mi a különbség?

Az utóbbi években egyre gyakoribb a bevonatos (coated) [lucernamag](#). Ilyenkor a magot különböző anyagokkal vonják be:

- oltóanyag (*Rhizobium* baktérium)
- ásványi hordozó (gyakran mészkő)
- kötőanyag

A legfontosabb tény:

- A bevonat tömege nem csírázik.

Natúr lucernamag

- 98% tiszta mag
- 25 kg zsák → kb. 24,5 kg valódi lucernamag

Bevont lucernamag

- 66% tiszta mag
- 25 kg zsák → kb. 16,5 kg valódi lucernamag
- ~8,5 kg bevonat (nem csírázó rész)

Ha csak a zsák árát nézzük, könnyen téves következtetésre juthatunk. Valójában a kérdés az:

- Mennyi a ténylegesen vethető, csírázó mag a zsákban? A korrekt összehasonlítás alapja: PLS (Pure Live Seed)

A valódi összehasonlítás kulcsa a PLS, azaz a csírázó tiszta mag aránya.

$PLS \% = \text{tiszta mag} \% \times \text{csírázás} \% / 100$

Ez az érték mutatja meg, hogy a zsákban lévő mennyiségből ténylegesen mennyi életképes vetőmag.

Miért fontos ez?

- reális hektárköltés számítás
- pontos vetőmagnorma meghatározás
- objektív ár-összehasonlítás

Csak így tudunk valóban „almát az almával” összehasonlítani.

Gazdasági mérlegelés: mikor éri meg a bevonat?

Előnyök

- biztosabb kezdeti baktériumellátottság
- egyenletesebb indulás problémás talajon
- kényelmes technológia (nem kell külön oltani)

Hátrányok

- alacsonyabb tényleges magtartalom
- magasabb hektárköltés azonos PLS mellett
- a bevonat súlya nem hoz termést

Agronómiai szempontból mit érdemes mérlegelni?

- Vetésidő (hideg talaj → baktériumaktivitás lassabb)
- Talaj pH (a Rhizobium érzékeny a savanyú talajra)
- Vetőgépi beállítás (bevonatos magnál más ezermagtömeg)
- Célállomány (intenzív vs. extenzív hasznosítás)

Az oltott lucernavetőmag szakmailag indokolt lehet, de a döntést mindig:

- talajállapot
- elővetemény
- gazdaságossági számítás
- PLS-alapú összehasonlítás

alapján érdemes meghozni.

A legfontosabb üzenet:

Nem a zsák tömegét, hanem a csírázó tiszta mag mennyiségét vásároljuk. A tudatos választás hosszú távon állománystabilitást, jobb indulást és kiszámíthatóbb hozamot jelent.

P R I M A G

— 1 9 9 1 —